

Förskolenämnden

§ 43

Dnr FN 2022-000361.2.3.3

Svar på revisionsrapport - Granskning av barnkonventionen i Borås Stad

Förskolenämndens beslut

Att Förskolenämnden tillstyrker granskningen av Borås Stads arbete med barnkonventionen.

Att översända svaret till Stadsrevisionen.

Sammanfattning av ärendet

Granskningen omfattar om kommunstyrelsen och nämnder i Borås Stad har vidtagit åtgärder för att säkerställa att barnkonventionen och om arbetet är ändamålsenligt när det gäller styrning, ledning, kunskapsutveckling, implementering och uppföljning/ uppsikt. Flera brister tas upp i granskningen. Det barnrättsbaserade synsättet med barnet som rättighetsbärare har inte fått genomslag generellt sett i Borås Stads verksamheter. Rapporten visar vidare att barnkonventionen inte i tillräcklig utsträckning beaktas i styrdokument eller i arbets- och beslutsprocesser. Det framkommer också att systematiken för barnkonsekvensanalyser vid beslut som berör barn saknas. Stadsrevisionen konstaterar i sin bedömning att Kommunstyrelsen och granskade nämnder inte bedriver ett ändamålsenligt arbete som uppfyller barnkonventionen.

Förskolenämnden framför att Stadsrevisionens bedömningar bör nyanseras dels utifrån att arbetsprocesser i förskolans utbildning tar en utgångspunkt i ett barnrättsbaserat synsätt och dels utifrån att det sker regelbunden uppföljning av nämndens arbete med barnkonventionen genom en kvalitetsrapport om värdegrundsarbetet i förskolorna. I kvalitetsrapporten är barnkonventionen en viktig utgångspunkt. Några av perspektiven i kvalitetsrapporten är barns delaktighet och inflytande över undervisningen tillsammans med aktiva åtgärder.

Förskolenämnden planerar för att hantera kvalitetsrapporten om värdegrund som ett beslutsärende för att på så sätt ta ansvar för uppföljning av centrala artiklar i barnkonventionen. Förskolenämnden kommer fortsättningsvis att redovisa detta arbete i årsredovisningen.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport - Granskning av barnkonventionen i Borås Stad

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Ing-Marie Samuelsson
HandläggareDatum
2022-04-21Instans
Förskolenämnden
Dnr FN 2022-00036 1.2.3.3

Svar på revisionsrapport - Granskning av barnkonventionen i Borås Stad

Förskolenämndens beslut

Att Förskolenämnden tillstyrker granskningen av Borås Stads arbete med barnkonventionen.

Att översända svaret till Stadsrevisionen.

Sammanfattning

Granskningen omfattar om kommunstyrelsen och nämnder i Borås Stad har vidtagit åtgärder för att säkerställa att barnkonventionen och om arbetet är ändamålsenligt när det gäller styrning, ledning, kunskapsutveckling, implementering och uppföljning/ uppsikt. Flera brister tas upp i granskningen. Det barnrättsbaserade synsättet med barnet som rättighetsbärare har inte fått genomslag generellt sett i Borås Stads verksamheter. Rapporten visar vidare att barnkonventionen inte i tillräcklig utsträckning beaktas i styrdokument eller i arbets- och beslutsprocesser. Det framkommer också att systematiken för barnkonsekvensanalyser vid beslut som berör barn saknas. Stadsrevisionen konstaterar i sin bedömning att Kommunstyrelsen och granskade nämnder inte bedriver ett ändamålsenligt arbete som uppfyller barnkonventionen.

Förskolenämnden framför att Stadsrevisionens bedömningar bör nyanseras dels utifrån att arbetsprocesser i förskolans utbildning tar en utgångspunkt i ett barnrättsbaserat synsätt och dels utifrån att det sker regelbunden uppföljning av nämndens arbete med barnkonventionen genom en kvalitetsrapport om värdegrundsarbetet i förskolorna. I kvalitetsrapporten är barnkonventionen en viktig utgångspunkt. Några av perspektiven i kvalitetsrapporten är barns delaktighet och inflytande över undervisningen tillsammans med aktiva åtgärder.

Förskolenämnden planerar för att hantera kvalitetsrapporten om värdegrund som ett beslutsärende för att på så sätt ta ansvar för uppföljning av centrala artiklar i barnkonventionen. Förskolenämnden kommer fortsättningsvis att redovisa detta arbete i årsredovisningen..

Ärendet i sin helhet

Granskningen omfattar om kommunstyrelsen och nämnder i Borås Stad har vidtagit åtgärder för att säkerställa att barnkonventionen och arbetet är

ändamålsenligt när det gäller styrning, ledning, kunskapsutveckling, implementering och uppföljning/upsikt. Flera brister tas upp i granskningen. Det barnrättsbaserade synsättet med barnet som rättighetsbärare har inte fått genomslag generellt sett i Borås Stads verksamheter. Rapporten visar vidare att barnkonventionen inte i tillräcklig utsträckning beaktas i styrdokument eller i arbets- och beslutsprocesser. Det framkommer också att systematiken för barnkonsekvensanalyser vid beslut som berör barn saknas. Stadsrevisionen konstaterar i sin bedömning att Kommunstyrelsen och granskade nämnder inte bedriver ett ändamålsenligt arbete som uppfyller barnkonventionen.

Förskolenämndens synpunkter på granskningen

Granskningen slår fast att det barnrättsbaserade synsättet med barnet som rättighetsbärare inte fått genomslag i Borås Stads verksamheter och att barnkonventionen inte beaktas i tillräcklig utsträckning i styrdokument eller arbets- och beslutsprocesser.

Förskolenämnden tycker att bedömningen bör nyanseras utifrån att arbetsprocesser i förskolans utbildning tar en utgångspunkt i ett barnrättsbaserat synsätt. I förskolans utbildning finns ett tydligt genomslag av ett synsätt som bygger på barnet som rättighetsbärare vilket har en utgångspunkt i skrivningar i skollag och läroplan för förskolan.

Däremot är kritiken mer relevant när det gäller att skrivningar saknas i kommunala styrdokument och till viss del i beslutsprocesser. Som granskningen lyfter fram innebär ett barnrättsbaserat synsätt att erkänna, respektera och skydda varje barn som rättighetsbärare med behov, intressen och personlig integritet. Detta är ett perspektiv som finns med dels i styrdokument och dels i beslutsprocesser. Den andra delen i synsättet, att bli hörd och få sina åsikter beaktade systematiskt i alla processer, återfinns inte i kommunala styrdokument och sker inte alltid i beslutsärenden. Förskolenämnden har dock i vissa ärenden involverat barnen och tagit in deras åsikter, som till exempel vid utformande av förskolegård. En avvägning görs dock av när det är lämpligt att inhämta barnens åsikter med hänsyn till åldern på barnen i förskolan.

Gällande den sistnämnda delen efterfrågar Förskolenämnden vägledning från Kommunstyrelsen om inriktning och tillvägagångssätt. En information om rättighetsanalys har genomförts i förvaltningsledningen och en utbildning är planerad för Förskolenämndens presidium.

Granskningen tar upp att det saknas systematik omkring barnkonsekvensanalyser vid beslut som på olika sätt rör barn.

Förskolenämnden kommer fram till samma slutsats. Orsaker till detta kan vara att en barnkonsekvensanalys, såsom den är utformad i Borås Stad, är mycket omfattande. Nämnden har därför tagit ställning till att inte använda den i uppföljningar eller i hantering av remisser. Däremot beskriver nämnden alltid i sina beslutsärenden att barnperspektivet har beaktats. Beroende på ärendets art och hur barn påverkas av beslutet har formuleringen varit olika omfattande.

Förskolenämnden har tagit del av två domar som rör prövning av barnets bästa utifrån barnkonventionen. Kammarrätten i Stockholm konstaterar i sina domar Mål nr 5211-21 och 5626-21, att barnkonventionen inte anger på vilket sätt barnets bästa ska beaktas. Kammarrätten anger även i domarna att barnkonventionen inte heller ställer krav på hur den formella processen ska se ut för att fastställa barnets bästa.

Förskolenämnden konstaterar att Rättighetsanalysen kommer att ersätta Barnkonsekvensanalysen och en systematik för användande har tagits fram för beredning av ärenden i nämnden.

Granskningen tar upp att det i stort saknas en uppföljning av nämnders arbete med barnkonventionen.

Förskolenämnden gör en annan bedömning då det vartannat år skrivs en kvalitetsrapport om värdegrundsarbetet i förskolorna. I kvalitetsrapporten tas olika perspektiv upp och barnkonventionen tillsammans med läroplanen är viktiga utgångspunkter. Barns delaktighet och inflytande över undervisningen tillsammans med aktiva åtgärder är några av de perspektiv som tas upp. Den åtgärd som planeras är att Förskolenämnden på ett tydligare sätt hanterar kvalitetsrapporten som ett beslutsärende för att på så sätt ta ansvar för uppföljning av centrala artiklar i barnkonventionen. Förskolenämnden kommer fortsättningsvis att redovisa detta arbete i årsredovisningen.

Prövning av barnets bästa

Kommuner har som skyldighet att alltid beakta barnets bästa i alla beslut som rör barn. Kommunen har även fastslagit att allt arbete som staden bedriver ska grunda sig på ett antal centrala rättighetsprinciper, som icke-diskriminering, inkludering, transparens, ansvar, delaktighet och jämlikhet.

I detta ärende där Förskolenämnden ombetts yttra sig över en granskning är nämnden inte beslutande instans. Det är således upp till beslutade nämnd att beakta barnperspektivet och de olika rättighetsprinciperna i ärendet.

Förskolenämnden vill dock starkt poängtera vikten av att barnkonventionen och barnets bästa beaktas inför slutgiltigt beslut i ärendet.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport - Granskning av barnkonventionen i Borås Stad

Samverkan

Ärendet har varit föremål för samverkan på FSG den 7 april 2022.

Beslutet expedieras till

Stadsrevisionen

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef